

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

E-mail: 10.2e@icloud.com

Datum 3 juni 2022
Betreft Besluit op uw Wob-verzoek van 2 december 2021

Geachte 10.2e,

In uw e-mail van 2 december 2021, ontvangen op 2 december 2021, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) informatie verzocht over alle correspondentie die betrekking heeft op de uitspraak van het EU Hof van Justitie van 3 september 2020 inzake vermeende staatssteun aan natuurorganisaties.

U vraagt om communicatie met de betreffende natuurorganisaties en derden voorafgaande aan en na deze uitspraak over dit dossier. Hierbij vraagt u om alle communicatie tussen de landsadvocaat en LNV over dit dossier en eventuele communicatie van de landsadvocaat met de advocaten of juristen van de betreffende natuurorganisaties.

Tot slot vraagt u ook om een opgave en overzicht van de omvang van de vermeende staatssteun die onderhevig is aan deze uitspraak en indien deze uitspraak verder overeind blijft hoeveel in totaal de overheid dient terug te vorderen bij de natuurorganisaties aan eventuele onterechte staatssteun en rente.

De ontvangst van uw verzoek is per e-mail bevestigd op 17 december 2021. In deze e-mail is tevens de beslissing met vier weken verdaagd tot 20 januari 2022.

Over dit verzoek hebt u op 27 januari 2022 contact gehad met 10.2e, ambtenaar bij mijn ministerie. U had hierbij contact over uw verzoek om een opgave en overzicht van de omvang van de vermeende staatssteun in relatie tot de uitspraak van het EU-Hof van Justitie van 3 september 2020 en hoeveel de overheid in totaal dient terug te vorderen bij de natuurorganisaties aan vermeende onterechte staatssteun en rente.

Deze informatie is bij mijn ministerie niet neergelegd in een document. Ik kan deze informatie daarom niet openbaar maken. Voor het antwoord hierop bent u daarom doorverwezen naar het antwoord dat ik over dit onderwerp heb gegeven

**Directoraat-generaal Natuur,
Visserij en Landelijk Gebied**
Afdeling Gebieden

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Behandeld door
ir. M. Meijers

T 070 10.2e
10.2e@minInv.nl

Ons kenmerk
DGNVLG-G / 22149411

Bijlagen
2

in mijn brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer van 15 oktober 2020 n.a.v. vragen van het Kamerlid Weverling (VVD).

Nadien bent u enkele keren geïnformeerd over de voortgang van het proces. Ik constateer dat ik niet binnen de wettelijke termijn een besluit heb genomen op uw verzoek. Daarvoor bied ik u mijn verontschuldiging aan.

Wettelijk kader

Uw verzoek is ingediend vóór 1 mei 2022. Dit betekent dat uw aanvraag is gebaseerd op de Wob. Per 1 mei 2022 is echter de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Wob is niet meer van kracht. De Woo geeft geen overgangsrecht. Gelet hierop, neem ik een Woo-besluit op uw Wob-verzoek. Ik merk daarbij op dat de Woo een ruimhartiger openbaarmakingsregime kent dan de Wob en dat u hierdoor niet in uw belangen wordt geschaad.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 12 documenten, inclusief bijlagen, aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Enkele documenten zijn reeds openbaar en staan op de inventarislijst als zodanig aangemerkt. De Woo is niet van toepassing op reeds openbare documenten. De vindplaats van deze documenten staan aangegeven op de inventarislijst.

Van een aantal documenten geldt dat ze gedeeltelijk buiten de reikwijdte van het verzoek vallen omdat delen van de bestanden pas na de datum van het Wob-verzoek zijn gegenereerd. Voor document 7 geldt dat de informatie voor een deel betrekking heeft op een kwestie waarin Natuurmonumenten weliswaar betrokken is, maar die niet ziet op de uitspraak van het Hof van Justitie waar uw Wob-verzoek over gaat.

Op de inventarislijst staat bij deze documenten aangegeven dat de informatie buiten de reikwijdte van het verzoek valt.

Zienswijzen

U bent erover geïnformeerd dat er derde belanghebbenden zijn bij de openbaarmaking van de documenten en dat deze in de gelegenheid worden gesteld hierover hun zienswijze te geven.

De zienswijzen van de derde belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. Zie het onderdeel 'Overwegingen' van dit besluit.

Besluit

Ik heb besloten een deel van de door u gevraagde informatie niet openbaar te maken. Per document is op de inventarislijst aangegeven welke uitzonderingsgronden zijn toegepast. Voor de motivering verwijs ik naar onderdeel 'Overwegingen' van dit besluit.

Hierbij merk ik op dat ik gebruik heb gemaakt van artikelcodes in de documenten om aan te geven op welke uitzonderingsgronden ik informatie weiger openbaar te maken. Deze artikelcodes zijn nog afgestemd op de Wob. In mijn motivering in het onderdeel 'Overwegingen' leg ik uit hoe u de codering in het licht van de Woo dient te lezen.

Overwegingen

Als eerste wil ik u wijzen op het volgende.

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in artikel 1.1 van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder.

De toetsing aan de uitzonderingsgronden verloopt als volgt. Eerst kijk ik of een van de uitzonderingsgronden speelt. Dat doe ik meestal per alinea, soms per zin. Vervolgens kijk ik wat voor soort uitzonderingsgrond het is. Als het een absolute uitzonderingsgrond is, mag ik de informatie niet verstrekken. Als het een relatieve uitzonderingsgrond is, moet ik een afweging maken tussen het algemene belang van openbaarheid en het specifieke belang dat de uitzonderingsgrond beschermt. Daarbij weegt het belang van openbaarheid zwaar. Als ik informatie weiger, moet ik goed motiveren waarom ik dat doe. Dat geldt nog sterker als de informatie ouder dan vijf jaar is.

Wanneer het gaat om informatie waar belangen van anderen bij betrokken zijn, moet ik hen de mogelijkheid geven om een zienswijze in te dienen. Dit betekent dat zij hun mening kunnen geven over of de informatie wel of niet openbaar gemaakt moet worden. Het is uiteindelijk aan mij om te beslissen of ik de informatie openbaar maak.

Het beschermen van bedrijfs- en fabricagegegevens

Op grond van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Woo mag ik geen informatie openbaar maken als het gaat om bedrijfs- en fabricagegegevens die in vertrouwen aan de overheid zijn medegedeeld. Het gaat hier om gegevens waaruit informatie kan worden afgelezen of afgeleid over de technische bedrijfsvoering, het productieproces, de afzet van producten of de afnemers of leveranciers. Ook financiële gegevens kunnen als bedrijfs- en fabricagegegevens worden aangemerkt. De vertrouwelijkheid van de informatie die aan de overheid is verstrekt, kan bijvoorbeeld blijken uit een expliciete verklaring. Het is ook mogelijk dat de vertrouwelijkheid door de verstrekker mocht worden aangenomen.

In de documenten waarbij in de inventarislijst, in de kolom "Woo", 5.1.1.c staat vermeld staan bedrijfs- of fabricagegegevens. Deze gegevens zijn vertrouwelijk aan mij medegedeeld. Het betreft informatie over de financiële bedrijfsvoering van Natuurmonumenten.

Ik zal deze informatie daarom niet openbaar maken.

Ik merk op dat de overige passages in document 7 buiten de reikwijdte vallen van het Wob-verzoek. Ik maak daarom het hele document niet openbaar.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functienamen. In de documenten, waarbij in de inventarislijst, in de kolom "Woo", 10.2.e staat vermeld, staan persoonsgegevens, zoals namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers.¹ Ik vind het in dit geval belangrijk dat de identiteit van betrokkene niet bekend wordt omdat dit zijn of haar privacy kan schenden. Dat vind ik niet wenselijk. Daarom maak ik deze persoonsgegevens niet openbaar.

Voor zover het de namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om, openbaarmaking op grond van de Woo.

Zienswijze derde belanghebbende

Een derde belanghebbende heeft in een zienswijze aangegeven bedenkingen te hebben tegen openbaarmaking van bepaalde informatie. Aangezien belanghebbende heeft verzocht om de zienswijze en de inhoud daarvan vertrouwelijk te houden, ga ik in dit besluit niet op de zienswijze in. Voor zover ik de zienswijze van belanghebbende niet opvolg, informeer ik belanghebbende over de redenen daarvoor separaat.

Verstrekking digitaal

De documenten worden naar u gemaild.

Uitgestelde openbaarmaking (art 4.4, vijfde lid Woo)

Ik verwacht dat een of meer betrokken belanghebbenden het niet eens zijn met de openbaarmaking van de documenten. De belanghebbenden krijgen de komende twee weken de gelegenheid om de openbaarmaking van deze informatie tegen te houden. Dit kunnen de belanghebbenden doen door bezwaar te maken en door daarnaast de rechter te vragen dit besluit tot openbaarmaking te schorsen. Om die reden kies ik ervoor om het toesturen en publiceren van de documenten uit te stellen tot het moment dat de belanghebbenden niet (tijdig) gebruik hebben gemaakt van deze mogelijkheid of tot het moment dat de rechter heeft bepaald dat openbaarmaking plaats kan vinden.

¹ De Wob kende een gelijklopende uitzonderingsgrond in artikel 10, tweede lid, onderdeel e.

Plaatsing op internet

Dit besluit en de documenten die voor iedereen (gedeeltelijk) openbaar worden, worden op www.rijksoverheid.nl gepubliceerd.

Ons kenmerk
DGNVLG-G / 22149411

Afschrift aan belanghebbenden

Een kopie van dit besluit verzend ik naar belanghebbenden.

Vragen

Als u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact opnemen met de behandelaar van uw verzoek. De contactgegevens vindt u rechtsboven op deze brief.

Hoogachtend,

10.2e

10.2e

waarnemend directeur-generaal Landelijk Gebied, Natuur en Visserij

Een belanghebbende die bezwaar heeft tegen de weigering om informatie openbaar te maken kan binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK 's-Gravenhage. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef vermelde datum.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Woo

Ons kenmerk
DGNVLG-G / 22149411

Artikel 5.1 Uitzonderingen

1. Het openbaar maken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 3.1 onderscheidenlijk paragraaf 3.2 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de betrokkene uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven voor de openbaarmaking van deze persoonsgegevens of deze persoonsgegevens kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt;
 - e. nummers betreft die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de levenssfeer maakt.
2. Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. de bescherming van andere dan in het eerste lid, onderdeel c, genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens;
 - g. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - h. de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage;
 - i. het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen.
3. Indien een verzoek tot openbaarmaking op een van de in het tweede lid genoemde gronden wordt afgewezen, bevat het besluit hiervoor een uitdrukkelijke motivering.
4. Openbaarmaking kan tijdelijk achterwege blijven, indien het belang van de geadresseerde van de informatie om als eerste kennis te nemen van de informatie dit kennelijk vereist. Het bestuursorgaan doet mededeling aan de verzoeker van de termijn waarbinnen de openbaarmaking alsnog zal geschieden.
5. In uitzonderlijke gevallen kan openbaarmaking van andere informatie dan milieuinformatie voorts achterwege blijven indien openbaarmaking onevenredige benadeling toebrengt aan een ander belang dan genoemd in het eerste of tweede

lid en het algemeen belang van openbaarheid niet tegen deze benadeling opweegt. Het bestuursorgaan baseert een beslissing tot achterwege laten van de openbaarmaking van enige informatie op deze grond ten aanzien van dezelfde informatie niet tevens op een van de in het eerste of tweede lid genoemde gronden.

6. Het openbaar maken van informatie blijft in afwijking van het eerste lid, onderdeel c, in geval van milieu-informatie eveneens achterwege voor zover daardoor het in het eerste lid, onderdeel c, genoemde belang ernstig geschaad wordt en het algemeen belang van openbaarheid van informatie niet opweegt tegen deze schade.

7. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 5.2 Persoonlijke beleidsopvattingen

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

2. Het bestuursorgaan kan over persoonlijke beleidsopvattingen met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie verstrekken in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

3. Onverminderd het eerste en tweede lid wordt uit documenten opgesteld ten behoeve van formele bestuurlijke besluitvorming door een minister, een commissaris van de Koning, Gedeputeerde Staten, een gedeputeerde, het college van burgemeester en wethouders, een burgemeester en een wethouder, informatie verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen in 12 niet tot personen herleidbare vorm, tenzij het kunnen voeren van intern beraad onevenredig wordt geschaad.

4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.